

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.

Št. 22.

Kranj, 28. maja 1938

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Evharistični kongres v Budimpešti

Te dni je v Budimpešti na Madžarskem veličastno slavje. Petdeset narodov se je zbralo s stotisoči zastopstva, da manifestira vero v večnega Boga, da pred vsem svetom počasti Kralja vseh narodov. Potrebno je za našo katoliško fronto, da se na ta način poživlja, kajti evropski temelji so se zamajali prav pri svojih osnovah. Prav danes, ko je Evropa polna „firerjev“ nacionalnih, ljudskih in podobnih front, vojaških in gospodarskih zvez, ko so vsa skladišča polna smodnika, ko se seje sovraštvo in mržnja do Boga na najbolj zvit in zloben način — prav zdaj je potrebno, da javno priznavamo Bogu, kar mu gre, da ga prizna svet kot edinega svojega Vladarja, Gospodarja in Kralja miru.

Ves svet se bo zbral v eni misli in v eni pesmi: Kristus kraljuj, Kristus zmaguj, v hostiji sveti nam gospoduj! Evharistija je tista vez lju-

bezni, ki dviga posameznika, ki more ozdraviti ves svet, ki more rešiti vsa vprašanja, ki jih svet ne more rešiti.

Tudi slovenski narod je na tem kongresu lepo zastopan. Našim ljudskofrontašem seveda to ni všeč in hočejo, kakor vsi Kristusovi sovražniki, to veliko idejo izigravati s satansko podlostjo, češ, to bo izlet naše „višje duhovščine“.

Mi, ki ostanemo doma, smo te dni v duhu združeni z vsemi stotisoči naših bratov in doma molimo za uspeh tega pomembnega kongresa. Može in fantje bomo pa na binkoštno nedeljo ob proslavi Missije stoletnice manifestirali svojo vero v Kristusa-Kralja in mu s svojo neustrašenostjo, molitvijo in evharistično pesmijo dajali zadoščenje za vse krivice in za vso nečast, ki jo trpi med našimi ljudmi! — Kristus kraljuj, Kristus zmaguj, v hostiji sveti nam gospoduj!

Pripravite se na mednarodni mladinski tabor!

V dneh od 26. do 29. junija letošnjega leta bo v Ljubljani velik mednarodni mladinski tabor. Najvišje pokroviteljstvo nad tem taborom je prevzel Njegovo Veličanstvo kralj Peter II. Ob tej priliki se bo zbrala v Ljubljani elita katoliške mladine z vsega sveta. Prijavljenih je doslej devet tujih narodov. Tako bodo na primer že sami Čehoslovaki poslali na tabor nad 3000 udeležencev, Francozi nad 500, pa tudi drugi narodi ne bodo zaostali. Velikih tekmovalnih se bodo udeležili naši najboljši telovadci, ki se bodo poskušali v ostri konkurenci s tujimi zastopniki čimbolj častno odrezati. Zveza fantovskih odsekov in deklški krožki že zdaj pripravljajo vse potrebno, tako da bo slednji udeležencev za časa svojega bivanja v Ljubljani lahko povsem zadovoljen. — Prenočnina bo minimalna, saj bodo siromašnejši udeleženci lahko prenočevali celo za 3 dni, prehrana bo prav tako majhna; shajalo se bo že s 7 din. Tako da udeležencu za najpotrebnejše stvari ne bo dnevno treba porabiti skoraj več kot kovača. S tem je dana možnost, da se bodo udeležili tega veličastnega tabora lahko vsi katoliški Slovenci. Saj pa je tudi prav, da se na naši največji zadnjeletni prireditvi udeležimo manifestacije v številu, ki bo vsemu svetu dokazala, da smo Slovenci narod, v katerem ogromna večina čuti katoliško in katoliško hoče v svojem dejanju in nehanju. Na tabor bodo vozili posebni vlaki; vozina bo četrtniška, tako da tudi udeleženci iz najoddaljenejših krajev Slovenije ne bodo imeli velikih stroškov. Prijavljajte in pripravljajte se že zdaj na ta veliki praznik katoliške mladine!

MOGOČEN BO SLAVNOSTNI SPREVED.

Tudi zunanje priprave na velike taborne dni so v polnem teku. Do podrobnosti so že izdelani načrti za dekoracijo posameznih vidnih točk, tako za Stadion sam, za tribuno, za godbeni paviljon, za tribuno na Miklošičevi cesti, za dvorano hotela Union, za gledališče in za železniško postajo. Tudi ljubljanski grad bo primerno dekoriran in ponoči razsvetljen. Nekatera poslopja, v katerih bodo za časa tabornih dni stanovali inozemci, bodo okrašena z zastavami njihovih držav. — Višek zunanega sijaja pa bo dosežen v mogočnem slavnostnem sprevedu. Zbirališče za ta spreved se bo nahajalo na Resljevi cesti, dalje v Strelški ulici ter na prostori okrog Jugoslovanske tiskarne. Izhodišče spreveda bo na Mesnem trgu. Sel bo spreved pred škofijo, dalje po Stritarjevi ulici na Marijin trg, po Miklošičevi cesti, kjer bo predvidoma defilacija nato bo zavil na Masarykovo, dalje na Tyrševo in po njej pred Stadion. Vhod v Stadion bo skozi glavni portal na Tyrševi cesti. Baza spreveda do 10.000 organiziranega članstva in približno 500 kolesarjev. V sprevedu bo dolg več kot pet kilometrov in bo mimohod trajal približno poldrugo uro. — Mnogo bo v tem sprevedu tudi konjenikov; posebna skupina bodo konjeniki, ki bodo nosili vsak po eno zastavo sodelujočih narodov. V sprevedu bodo tudi velike skupine narodnih noš. Da bo razpoloženje še svečanejšo, bodo v sprevedu igrali tudi številne godbe. Kakor vse kaže bo ta spreved med najimpozantnejšimi, kar jih je bela Ljubljana sploh kdaj videla.

Shod mož in fantov v Kranju

Na binkoštno nedeljo homo može in fantje kranjske dekanije pokazali svojo katoliško zavednost in bomo šli do zadnjega vsi v Kranj, kjer bo proslava stoletnice rojstva ljubljanskega škofa Missije. To priliki homo porabili, da damo javno zadoščenje za vso nečast, ki se danes godi Bogu bodisi s preklinjanjem, sramotanjem vere in Boga, z onečaščenjem Gospodovih dni itd. Pokazimo, da smo za javna bogokletja pripravljani javno zadošče:ati!

Vsa cerkvena slovesnost je namenjena izključno možim. Ob 4. popoldne bo v kranjski župni cerkvi govor, ki ga bo imel škofijški kancler g. J. Jagodic, nato bo pa procesija z Najsvetejšim, ki jo bo vodil mil. g. prošt Ignacij Nadrah. Tudi zaključek bo v cerkvi. Može in fantje! Nič se ne bojmo tistih, ki nimajo korajžje, da bi šli z nami, tudi svojo omahljivost premagajmo in neustrašeno manifestirajmo pred svetom svojo vero v Najvišjega. Zato naj nihče ne ostane doma.

Zivel Kristus Kralj!

Gorenjski teden

V občinski posvetovalnici se je prošle dni vršil sestanek predstavnikov kulturnih in gospodarskih korporacij, katerega je sklical g. župan. Na sestanku se je govorilo o izvedbi vsegorenjske razstave v novi šoli, kot je bilo predvideno lansko leto. Te ankete se je udeležil tudi sreski načelnik g. Lipovšek. G. prof. dr. Zontar je podal lep osnutek za program iz prosvetno kulturne strani, ki bi bilo priključeno v venec tega tedna in bi celo prireditve obogatilo in napravilo zanimivo ter zgodovinsko privlačno. Ta izvedba bi zahtevala sodelovanja prav vseh onih, ki jim je na tem, da se naš gorenjski kot dostojno predstavi širši javnosti z bogastvom, ki ga hrani tako z umetninami kakor z delom na kulturno prosvetnem polju.

Glavno vprašanje je bilo sedaj — prostor. Nova šola bi bila najprimernejša ter tudi najbolj reprezentativna, kjer bi se moglo vse prikazati tako kot treba. Šolski odbor je na to že pristal, vendar pa je po izjavi g. župana

nastopila nova težkoča, ramreč ta, da je premalo časa za dovršitev vsega poslopja ter ureditev predprostora, ker mora biti tudi zunanost lepa in za obiskovalca dostojno urejena. Večina dovrševalnih del bo približno ob začetku prihodnjega šolskega leta končanih, zato bi vsa pripravljala dela za tako veliko prireditev zadel skupaj, kar bi res bilo v škodo novemu poslopju.

Vsi navzoči so po daljšem razmotrivanju soglasno sklenili, da se vse preloži na prihodnje leto, vendar pa naj kontakt s tem gospodarskim predstavništvom ostane stalen in naj se odhori že v počitnicah sestavijo ter začno pripravljati za prihodnje leto. Zastopniki obrtnikov so izjavili, da bodo s svoje strani tudi vse primerno pokrenili. Poročalo se je tudi, da je bilo že več ugodnih tvrdk prijavljenih. Vse to priča, da se bo dalo vse z dobro voljo in delom prav lepo urediti.

Mladinski tabor v Šmartnem pri Kranju

Bližajo se veliki mladinski dnevi, ki se bodo vršili koncem junija v naši beli Ljubljani. Vsi odseki se pripravljajo, da bodo kolikor mogoče častno in vzorno izvedli načrtani program. Vsak večer se zbirajo fantje in dekleta v svojih telovadnicah, da se vadijo in urijo v telesnih vajah, da bodo ob priliki nastopa na ljubljanskem stadionu pokazali pred zastopniki 9 narodov, da je slovenski fant in slovensko dekle isto, kakršno je bilo pred 10 leti, ko je bila njegova orlovska organizacija na višku. Za vsako dobro izvedeno stvar pa se mora človek vaditi, in še vaditi. Generalna vaja kranjskega fant. okrožja in deklških krožkov pa bo dne 12. junija t. l. v Šmartnem pri Kranju. Ta prireditev kranjskega okrožja bo najvažnejša v letošnjem letu in zato moramo pričakovati, da bo tudi obisk s strani občinstva zadovoljiv.

Sporod prireditve bo sledeč: Zjutraj ob pol 8 uri zbiranje članstva pri hiši g. Drakslerja na Laborah, odtod ob pol 9. uri spreved v Šmartin, kjer se ob 9. uri vrši sv. maša na prostem za Šmartinskim domom. Med sv. mašo ljudsko petje in pridiga. Po sv. maši mladinski tabor.

Po taboru se vrše vaje za popoldanski nastop. Popoldne: Ob 2. uri v Šmartinski cerkvi slovesne pete litanije in nato nastop za Šmartinskim domom nastop fantov. in deklških odsekov kranjskega okrožja.

Po nastopu prosta zabava. Za celodnevno prireditev velja kot vstopnica znak za ceno din 3.—, v predprodaji, na dan prireditve din 4.—. Brez znaka bo vstop na telovadišče prepovedan. Znake lahko dobijo udeleženci pri svojem domačem odseku.

Kranju nov Prosvetni dom

V najkrajšem času se bo pričela gradnja Prosvetnega doma v Kranju. Zato bo gradbeni odbor priobčil v našem listu klišee in skice novega doma. Ker bo ta Prosvetni dom kakor doslej, še bolj pa v bodoče, zatočišče za kmetijska, delavska, dijaška, obrtniška in podobna zborovanja, prav tako tudi središče prosvetnega življenja in telesne izobrazbe našega okraja, se gradbeni odbor s tem obrača na širšo javnost v pričakovanju, da bo z vsemi močmi podprla gradnjo tega impozantnega doma. Potreben nam bo gradbeni material vseh vrst, zlasti les, pesek in pomoč v vožnjah.

Vse one, ki bi bili pripravljeni, da pomagajo, že sedaj obveščamo o tem in jih prosimo, naj tedaj ko bodo pisмено ali ustmeno zaproseni ne odrečejo pomoči.

Blagoslovitev prapora v Naklem

Prosvetno društvo v Naklem je v nedeljo, dne 22. maja prejelo nov prapor, ki ga je blagoslovil preč. g. kanonik Josip Simenc. Botovala sta gđ. Minka Bukovnik z Okroglega

in naš rojak preč. g. Alojzij Strupi, prof. v St. Vidu, ki pa je bil zadržan in ga je zastopal g. Miha Benedičič, koncipient pri dr. Ogrizku v Celju.

Po blagoslovitvi, ki je bila v farni cerkvi sv. Petra, se je razvil spreved z novo zastavo na čelu skozi vas k Španu, kjer je bila slavnostna akademija. Botrov namestnik g. Miha Benedičič je imel lepo zasnovan slavnostni govor. Takoj v uvodu nas je spomnil velike oporoke, ki nam jo je zapustil blagopokojni nadškof dr. A. B. Jeglič, ki je vedno vse goril v navdušenju za prosvetno delo, katero je prav pod njegovim pastiranjem tako lepo napredovalo. Naševal nam je številne zasluge, ki si jih je naše društvo tekom 33 letnega delovanja pridobilo tako na verskem in prosvetnem, kakor tudi na narodnovzgojnem polju. Naj bo novi prapor znamenje, okrog katerega se bodo zbirali vsi oni, ki hočejo dati v teh težkih časih, ko vlada vsepovsod duhovna razvrvanost in zbežanost, ko je svet na prelomu, iskati varne poti le pri Njem, ki je dejal o sebi, da je Pot. Resnica in Življenje. Njegove globoko premišljene in tako resnične besede so prevzele vse navzoče, ki so se govorniku zahvalili s toplim aplavzom. Nato so nam pevci zapeli nekaj lepih pesmi, ki so močno povzdignile praznično razpoloženje. Medtem pa je prihital med nas bster novega prapora preč. g. prof. Strupi, ki ga žal poklic in služba ovirata, tako da more le redko prihiti v svoj rojstni kraj. Vsi navzoči so se ga vidno razveselili in ga toplo pozdravili. Sledila je prelepa duhovna igra: „Sultanova hči in dobri vrtnar“, ki so jo igralci pod skrbno režijo g. kaplana Antona Pogačnika prav lepo prikazali.

Ob zaključku smo prapor spremili na sedež društva — v želji, da bi društvo prišlo čimprej do tako potrebne doma. Za novi prapor je napravil zelo posrečene načrte g. prof. Kregar, izdelale pa so ga čč. šolske sestre v Ljubljani.

Gorenjska v nedeljo v Vodice!

Tabor pod pokroviteljstvom g. bana dr. Natlačena.

Zadnji dan pred našim praznikom, da praznik sam je to 29. maj bo naša gorenjska pomlad, praznik naše gorenjske mladosti in moči. Danes ne izgubljam več besedi, danes že vemo in smo pripravljeni. Narodna noša, moška in ženska. Mladi, mlajši in tudi malo bolj stari, vsak ve, vsak težko čaka ure odhoda in se pripravlja, da bo preživel ta dan kot se le njemu spodobi. Vsi in vsak posebej se zaveda velikosti in pomembnosti tega dneva. Ta dan je naš gorenjski, pa je tudi slovenski ob Savi, Dravi in Kolpi in še doli do Djevdjelje, kjer je kakšen Slovenec v uniformi ali v civilu in še vseh teh je praznik, ki so utrujeni ali spočiti, siti ali lačni ob Renu ali katerikoli reki ali v gozdu ali v kakršnikoli pokrajini te zemlje. Vsi mi, ki nam je skupna slovenska beseda take dneve vasujemo v naši slovenski deželi.

Zato mi vsi ta dan praznujemo dostojno, slovesno in mogočno, kot narod, ki je zrel. Red spada k taki zrelosti v prvi vrsti. Zato poslušamo ta dan reditelje, ker nekdo mora biti v vsaki večji družini, ki ve za vse in ima tudi skrb za vse. Tiste ljudi s trakovi, ki jim pravimo reditelji, poslušajmo brezpozorno. Vozovi, kolesa, vsake skupine in vsak posameznik strog red!

Sporod pa je tak:

Ob 8. pridemo v Vodice.
Ob 9. obhod skozi Vodice.
Ob 10. sv. maša na prostem.
Ob 11. tabor.

Pri sprevedu sodelujejo godbe, ki bodo sbrle v opoldanskem odmoru za krajši čas. Ob 2. popoldne šmartnice v župni cerkvi. Ob 3. pa bo manifestacija naše mlade moči in izurjenosti. Mladi, mladenke, gojenke in naraščaj, člani, članice, orodni telovadci vseh vrst, vsi pridejo na račun. Tudi najboljše bo-

mo imeti v Vodicah. Brat Varšek lanski zvezin prvak, je ta dan v Vodicah. Po končanem nastopu bo pripravljeno za vse telesne potrebe na vrtu posestnika g. Gražar Alojzija, ki je prostor radevolje prepustil za ta dan.

Z združenimi močmi

Škofja Loka, 25. maja 1938.

Škofja Loka mora dobiti nov dom prosvete. Kdor je v sedanjem domu kdaj prisostvoval kakim predstavam, zlasti večji, se je čutil navalu ljudi, ki so prihajali iz mesta, bližnje pa tudi daljnje okolice. Celo iz obeh dolin, iz Poljanske in Selške, iz Poljan, Trate, Seč, Zeleznikov in Sorice so prihajali, da si ogledajo predstavo. Pa ni to samo enkrat, to se dogaja večkrat. Kako naj sedaj razmeroma mala dvorana sprejme vse te ljudi. Nemogoče. Večkrat se dogaja, da ljudje, ki pridejo od daleč, ne morejo v dvorano. Pa to je samo en vzrok, da hočemo Lokačani nov dom. Naš sedanji prosvetni dom, lahko brez skrbi trdimo, skoraj v prav nobenem oziru ne odgovarja več današnjemu prosvetnemu življenju. Če hočemo, da dom odgovarja vsem potrebam današnjega kulturnega in telesno ter duševno vzgojnega življenja, morajo njegovi prostori odgovarjati v vsakem oziru vsem zahtevam tega življenja. Dom mora imeti v prvi vrsti veliko, moderno urejeno dvorano z odrom, ki odgovarja v vsakem oziru današnji gledališki tehniki. Dvorana mora biti tako velika, da sprejme lahko preko 1000 ljudi. Imeti mora veliko moderno telovadnico, ki naj služi telesno vzgojnemu namenoma naše mladine. Zakaj se ne moreta razviti nas Fantovski odsek in Dekliški krožek. Zato, ker društveni dom nima telovadnice in morajo naši fantje in naše dekleta gostovati v novi šolski telovadnici. Dom mora imeti veliko knjižnico, prostore za seštanke fantov, mož, deklet, žena, predvzorno, ki naj služi družabnim večerom, ki se morajo uvesti v naše društveno življenje, letno telovadišče poleg doma, primeren prostor za gledališke predstave na prostem itd. Da ne bomo naštevali do neskončnosti. Vsega tega pa naš sedanji dom, ki nam je sicer drag — nima. Zato ne odgovarja potrebam naših društev, zato mora naše mesto dobiti nov dom, ki bo vse to imel. Čigava pa je naloga, da pomaga zgraditi pri nas nov hram kulture? Odboratelje Seveda, ampak ne samo prosvetnega odbora, temveč nas vseh. Tvoja naloga je to, da pomagaš zgraditi nov dom — delavec, obrtnik, trgovec, inteligent pa tudi kmet. Zadnji čas je že, da se vsi naši

ljudje združijo v prav vseh vprašanjih. Med nami v prosvetnem delu ne sme biti ne visokih, ne nizkih. Zginejo naj vse meje, ki nas na videz ločijo. Nov prosvetni dom, ki bo simbol in sad katoliške skupnosti in strnjivosti naših vrst pa naj bo žarišče naše prosvete in kulture za vsakega zase, za vse skupaj. V danem trenutku prav vsi podprimo delo za naš novi dom.

Tedenske novice

Na drž. realni gimnaziji v Kranju bo razstava ročnih del in risb v nedeljo, dne 29. maja od 9 do 17 ure in sicer v II. nadstropju.

Poziv kranjskemu meščanstvu! Za III. državnega kongresa, ki bo v Ljubljani v času od 10. do 13. junija, se rabi večje število sobi tudi v Kranju za slučaj, da Ljubljana ne bo mogla prenočiti vseh prijavitelcev.

Obračamo sena kranjsko meščanstvo s prošnjo, da prijavi sobe, postelje ali divane, ki bi jih odstopili za prenočevanje 11. in 12. junija, ter navedejo višino odškodnine. Prijave sprejema Združenje trgovcev in Putnik (Mestna hranilnica) kakor tudi vsi kranjski trgovci.

Podružnica S. P. D. v Kranju javlja, da je Prešernova kočna na Stolu od 28. maja naprej stalno odprta in oskrbovana. Planinci, obiščite to Vrsto najvišjo postojanko! Interesenti za izlet v Tatro in fotorazstavo v Pragi lahko dobe prospekte pri društvenem tajniku.

Spomladanski velesejem v Ljubljani od 4. do 13. junija, bo že 43. razstavna prireditev v Ljubljani. To pomeni 18 let razstavnotehničnega dela v službi gospodarskega in kulturnega napredka našega naroda. Splošni del velesejma bo obsegal vse panoge industrijske in obrtniške proizvodnje. Pohištvo bo tvorilo posebno razstavo. Te razstave so že tako ukoreninjene, da jih pozna vsa Jugoslavija. Iz vseh predelov prihajajo kupci, da tukaj na podlagi razstavljenih garnitur izbirajo in naročajo po svojem okusu in premoženjskih razmerah. Razstava avtomobilov, avtobusov, in motornih koles bo zelo bogata. Zastopane bodo skoro vse svetovne znamke in bo razstava obsegala nad 1500 m² razstavnega prostora. Še pred leti smo bili navezani na uvoz tekstilij. Sedaj še naše tvornice krijejo domačo potrebo in je luksuz, kdor se oblači v inozemsko blago. Na letošnjem velesejmu v Ljubljani bo

naša tekstilna industrija pokazala kako visoko se je razvila. Vsakdo se bo mogel prepričati, da njeni izdelki kakovostno povsem dosegajo inozemsko, so pa bolj poceni in dajo zaslužka našemu delavcu. Skoro prav vsakdo pri nas se zanima za reševanje našega cestnega vprašanja. Na letošnjem velesejmu bo Društvo za ceste s svojo razstavo „Cesta“ pokazalo kako daleč smo že v tem precehem vprašanju in kako bo z gradnjami naših cest. Zveza gospodinj v Ljubljani bo podala letos žensko domačo obrt. Ljubljanska tobačna tovarna pa ureja razstavo tobačnih izdelkov. Od tujih držav bo v zaokroženi celoti zastopana Francija z razstavo knjig, kozmetike in bižuterije. Vsak naj uredi svoje poslovno potovanje v Ljubljano tako, da bo to potovanje zveza z ogledom velesejma, saj bo mogel že na velesejmu samem rešiti velik del svojih poslovnih zadev, kot je nakup blaga, oddaja naročil itd. Na železnici ima vsakdo brezplačen povratek, če si pri odhodu na odhodni postaji poleg cele vozne karte nabavi še rumeno železniško izkaznico za din 2.—, in si preskrbi potrdilo o obisku velesejma, ki ga bo dobil pri velesejski blagajni. Potovanje v Ljubljano od 30. maja do 13. junija povratek od 4. do 18. junija.

Izlet Motokluba Ilirije v Trst. Za binkoštno praznike v dnevih 5. in 6. junija priredi Motoklub Ilirija izlet svojih članov motociklistov in njihovih gostov v Trst k mednarodnim motodirkam na dirkališče „Montebello“. Odhod iz Kranja ob 6. uri zjutraj. Zbirališče pred Staro pošto v Kranju do 6. ure. Povratek v ponedeljek zvečer.

Prijave sprejema za motosekcijo Kranj in okolico tajništvo sekcije Kranj, Kobi Mirko „Soko obleke“ Kranj, Tavčarjeva 6, samo še do 30. maja. Istotam dobite tudi potrebne informacije. Za člane z malimi motorji posebej preskrbljeno. Izleta se udeležijo tudi avtomobilisti! Skupni potni list in triptik. Pohitite s prijavi!

Šoferski izpiti poklicnih šoferjev in samovozčev motornih vozil se bodo vršili za okraje Kranj, Radovljica in Škofja Loka v petek, dne 3. junija 1938, ob 8. uri pri sreskem načelstvu v Kranju.

Interesenti naj svoje pravilno opremljene prošnje, pravočasno vložijo pri sreskem načelstvu v Kranju.

Gimn. direktor v pok. G. Košnik je v svojem dopisu na kr. bansko upravo zahteval v Kranju nove volitve radi priključitve Stružvega v Kranj. To željo podpira v Kranju tudi ljudska fronta, ki bi rada skupno z Živkovičevimi in

Imej čista usta!

Že od nekdaj cenimo ljudi, ki imajo čista usta in blesteče zobe. Orodje, ki se stalno rabi — kakor naši zobje — je treba seveda redno negovati. Zjutraj in zvečer zobno ščetko in Chlorodont, pa zobe očisti v vseh smereh! Nič strahu: zobje to prinesejo. Le slabe nege ne vzdržijo! Zato: Chlorodont, kvalitetno zobno pasto! Domači proizvod.

Jevftičevimi nasilniki dobila kranjsko občino v roke. Mislimo, da je skoro preveč, če povemo le to, da je za vso to družbo kranjski magistrat le kisljo grozdje. Če direktor v p. g. Košnik želi zapustiti mestni magistrat in mu ni prav kompromis, lahko vsak dan zapusti svoje mesto. Tega pa kranjski meščani ne bodo več dovolili, da bi čakali 20 let, da bi se po starem receptu kranjskega gospodarstva morda omejevala nova šola s frazami. V Kranju pa ni človeka, ki ne bi priznal dela, ki ga je že napravil sedanji občinski odbor v procvit našega mesta, morda v dveh letih več, kot bivši „gospodarstveniki“ in „vremenski preroki“ za 20 let.

Na pozdravno brzojavko Nj. V. kralju Borisu III., poslano 14. maja 1938 ob priliki poseta Plovdivskega pevskega zbora, je prejel direktor gimnazije g. dr. Dolar Simon za društva sledečo zahvalno brzojavko:

Palais — Sofia

Blagodarja sardečno na vsički za ljubeznite pozdravljenja, Boris.

ŠKOFJA LOKA

Cesto Dolenc — Vojašnica — Plevna je ta teden mestna občina temeljito nasula. Spodaj so navozili ilovice iz Kamnitnika, nato nasuli gramoz, nakar so jo zvaljali s 15 ton težkim valjarjem. Cesta je bila popravila zelo potrebna in gre mestni občini za to vse zahvala. Sedaj pa bodo uredili odsek od Siferje do hiše Ravniar Ane. Tu bodo uredili kanalizacijo, potem pa bodo zgradili prav za prav popolnoma novo cesto, ki bo s svojima koncema slonela na kolodvorski cesti in na zgoraj omenjeni cesti, v sredini pa bo dvignjena za ca. 1,50 m, kar bo zelo omililo tako strm klanec, ki je sedaj na tem mestu.

Higijenska razstava. Tukajšnji protituberkulozni ligi se je za protituberkulozni teden, ki je bil pri nas od 15. do 22. maja, posrečilo pridobiti dr. higijenski zavod v Ljubljani, da je v Škofji Loki organiziral svojo potujočo higijensko razstavo. Razstava je bila otvorena v nedeljo 15. maja ob 10. uri dopoldne ob navzočnosti zastopnikov civilnih in vojaških oblasti.

Ne pozabite na 12. junij. — Mladinski tabor v Šmartnem pri Kranju

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

(Dalje)

„Ali ti je kdo kaj storil?“

„Nič, hvala Bogu in vam, Rado.“

Rado se je zasmeljal, kri svobodnjaka se je hitreje pretakala po žilah. Ves svet se mu je zdel lepši, saj je zopet doživel, da je njegova drznost upognila Hartmanov hrbet.

X.

Dirja vranec, dirja, kopita pojo po trdi cesti. In na vrancu sedi Rado, širokrajni kloboč si je pomaknil na oči, da mu sonce ne jemlje vida, temni, kodrasti lasje mu vihrajo v vetru, dolgi temni plašč plapolja nad konjskim hrbtom. Ljudje ga srečujejo, pozdravljajo ga, a Rado komaj pokima v pozdrav. Potem pa gledajo za njim in se sprašujejo. „Kam neki divja?“ A Radotu ni mar njihovih pogledov, še zmeni se komaj zanje. Drugih misli ima polno glavo, skrbi mu gubijo gladko čelo.

Zaveznike vabi. Svobodnjaški meč mu rožlja ob boku, pri tem meču prisegajo uporniki zvestobo puntu, obetajo preliti kri za „staro pravdo“. Rado pozna zveste zaveznike, verjame jim kakor svoji duši, a vendar je nezaupen. Razmere so čudne, punt je nevarna reč. Marsikdo bi se utegnil potuhnuti, volk bi prišel v ovčji kož, v stajo, da bi lažje napravil med ovčami krvavo morijo. Zato Rado ne obhaja tlačanov. Slabo jih pozna in jim ne more zaupati tako važne reči. Svobodnjaške pruge prestopa, pije z gospodarji vino in neti v njih sovraštvo do gradov. Možje ga poslušajo, se vežejo z njim, pijo z njim „bratstvo“. In ko obhaia, ga vabijo naj jih skoro obišče, potem pa zbirajo tlačane in jih navdušujejo na boj.

„Hej, zmagati morajo! Vsa dežela vstaja, nihče noče mirne poravnave z gradom, vse hrepeni po odkritem boju. Udarili se bodo in nihče ne more dvomiti o izidu. Kmetov bo tisoče in tisoče. Združili se bodo Korošci, Kranjci in Stajerci. Pa če bi samo Bohinjski udarili, mora iti vse v drobno. Puntar bo stal ob puntarju. Vsak bo čvrstvo držal v roki čekan, sekuro, sulico, težak bat. Svobodnjaki bodo zasakali meče, pokazali bodo, da jih znajo vihrteti, čeprav ni nobeden hodil v vojne šole v Italiji. Na drugi strani bo pa peščica grofov in njihovih biričev z meči, sulicami,

vsii bodo odeli v železne klepe, da jim bo težko priti do živega. A kmečka roka je trda. Z bati podrobo čelade in glave gospodi, oklep se preseka s sekuro. Kri bo morala močiti tla, kri plemiška, pomešana s krvjo kmetsko. Gotovo bo izteklo kmetske krvi več, pa nič za to, saj bo tekla za svobodo.

„Punt!“ Že samo ime je tako vablivo, visoko doneče. Res, veliki možje rastejo iz tega rodu. Dedje so tožili in jadikovali, pomagati si pa niso znali. Sedanji rod je čisto drugačen. Vstal je, orožje jemlje v roke, z ročaji mečev trka na grajska vrata, zahteva od gospode odgovor, hoče zadoščenja za storjene mu krivice. Gospoda ne mara slišati, maši si ušesa in govoriči o ječi, o pretepanju in obešanju, grozi z milostljivim Maksimilijanom. Škof res ni pomagal, ker so mu z lažjo zavezali oči, da ni mogel videti trpljenja svojih podložnikov. Maksimilijan pa ima čez glavo dela z Benečani, ki mu kradejo zemljo in se ne bo utegnil brigati za svoje vazale. Deželni knez se v boju ne bo vtičal. Morda bo poskusil upor kako rešiti, krvi pa ne bo maral prelivati. Duhovščina in meščani stoje ob strani. Puntarji jih sicer vabijo, naj se jim pridružijo, a oni se nočejo izreči ne za eno stran, ne za drugo. Plašarji, strahopetci! Nobenemu se ne upajo zameriti. Če zmagajo kmetje, bodo potegnili z njimi in če bo plemičem sreča naklonjena, se pridružijo njim.

Tako je razmišljal Rado, ko je jezdil po beli cesti, vodeč čez ravno polje. Gledal je predse, v konjsko grivo in misli so se mu pletle dalje.

Ko upognejo tilnike grofom in vsem graščincem do zadnjega valpeta, bodo vrnili Hribarju svobodo. Dovolj je trpel zaradi ljubezni, zaslužil, da bo spet nosil svobodnjaški meč, da ne bo več ostrizenec, kamen stoptike najbolj zanikernemu grajskemu hlapcu. Lepo je storil, da se je zavoljo ljubezni odpovedal svobodnjaku in vendar je bil ta korak nesmpameten. Če Bog da, se bo vse obrnilo na dobro. Svobodnjak Matija z Jamnika je vzel Minco, dasi je hčič tlačana. Vehar z Gorjuše tega ne stori nikdar. Od pradedov sem so vsi Veharji izbirali neveste po svobodnjaških domovih in Rado bo ostal zvest izročilu dedov Oče, silni, ponosni, neupogljivi mož bi se v grobu obrnil, če bi njegov sin privedel na dom tlačanko. Njegov duh bi ne imel miru. Ob tihih nočeh bi se vračala njegova duša, sedela bi na okna in vso noč mlo jokala in vzdihovala, žalostno bi tožila, dokler bi jo petelinje petje in glas blagoslovljenih zvonov ne pognalo nazaj na ni svet. Hribarju bodo dali nov meč, ker mu je starega grof Ortenburški razbil na kosce in Rado bo vzel Jerco, svobodnjakovo hčer. Lepo bo na svadbi. Vse Gorjuše bodo povabljeni v svate, da bodo ljudje pomnili, kdaj se je ženil Vehar. Se

stari „učeni Makrinij“ bo prišel na svadbo s svojim mehom. Topot pa ne bo prepeval o Benečani, zapel bo o zalem furlanskem grofu Francescu, ki so mu sovražniki ugrabili ženo. Pa še drugih bo privlekel Makrinij na dan, saj jih ve doste in takih, da bi ga človek noč in dan poslušal. Pri vseh bo začel svatba, konec nesrečna smrt. Kaj bi se prepiral z učenim beračem zaradi tega, saj življenje je navadno tako, kakor poje njegova pesem. In stari Smrekar bo na svadbi z hčerjo. Desetkrat bo povedal, kako je Rado rešil njegovo hčer oskrumbe in gostje bodo za to junaško delo glasno hvalili njega, ženina. Rado pa bo sedel za mizo, ves v šopkih in zraven njega bo sedela Jerca, zardela lepa, kakor šmarnica v pomladnem jutru. Bog ve, ali mu bo takrat tudi rekla „vi?“ Zraven bo pa sedela družica in bo rajala z drugom Hribarjevega Miho si bo izbral za druga. Starešina in teta se bosta pomenkovala resne stvari, hišni oče bo točil vino in vse bo veselo. Rado se je zdrlil iz teh misli.

„Moj Bog, svatujem in vendar je to tako daleč, skoraj nedoseženo!“

Da, tako se mu zdi, kakor bi sanjal o zvezdi, ki jo bo utrgal z visokega neba. Punt je šele v začetku in on vabi zaveznike na boj.

Toda Jerco ljubi! Stokrat, tisočkrat je že zatrjeval samemu sebi, da mu je prav toliko, kakor vsako drugo dekle. A prav tolikokrat je tudi sladka bolečina, ki mu ob misli nanjo zalije srce, rekla: „Lažeš, samemu sebi lažeš!“ Res je, sam sebe hoče oguljufati, a se ne more. Ali mu ne zaplavlja njen drobni obrazek pred očmi sredi dela ali pogovora, celo tedaj, kadar najbolj razmišlja o punku. Preden zaspi, misli nanjo in ko se zbudi, mu prva pride na misel. Često sloni v gozdu ob deblu, roka z boka mu omahne, oči strme v tiste griče, za katerimi sluti Hribarjev dom in v njem Jerco. Hrepenenje mu zalije srce, kakor jezerski valovi potapljaajoči se čoln. Rado tone v hrepenenje in ljubezni, vsak dan bolj mu zmanjkajo moči da bi se rešil iz te sladke tegobe. Gleda in gleda proti Brdom, oblakom naroča, naj pogledajo, kaj dela Jerca, lastovski pravi, naj s cvrčanjem pozdravi ljubo dekle. Rad bi zasedel vranca, kakor vihar bi zdiral na Brda. Samo pozdravil bi jo, samo par besed bi rad spregovoril z njo. Nič o ljubezni, raje o punku, o čemer si bodi, da bi le slišal njena mehki glas in potem bi šel. Pa ne more. Še bolj se mu srce razboli, usahla rana zakrvavi z novo močjo, če jo vidi. Cele dni potem ni za pogovor, ne za delo, z lokom in pišcami gre v gozd, ne da bi oprezal za divjačino, zato da nemoteno sanja. Kako je vendar mogoče, da jo ima tako rad, ko vendar še nikoli ni ljubil ženske? Rado ne ve, a to ve, da jo je vzljubil že takrat, ko jo je prvič videl.

Kot prvi je prevzel besedo g. preds. tuk. protituberkulozne lige ravnatelj meščanske šole g. Karel Sovre. Omenil je, da se liga ni ustrašila velikih stroškov, čeprav rabi vsak dinar za svoj bodoči dispanzer. Nato je podal besedo direktorju Drž. hig. zavoda, ki je takoj v začetku otvoril razstavo, nato pa se je ustavil pri posameznih glavnih oddelkih. Kot prvega je omenil jetični oddelek, ki prikazuje borbo proti tej bolezni pred in po obolenju. Kot drugi oddelek je omenil oddelek, ki kaže našim materam pravilno nego dojenčkov. Nato je prešel na oddelek štirih nalezljivih boleznih in sicer tifusa, griže, davice in škrlatinke. Tu je omenil zlasti davico, ki je po naših krajih najbolj razširjena. Omenil pa je tudi velike uspehe, ki jih ima higijenski zavod pri cepljenju zoper davico. Kot naslednji oddelek je omenil alkoholni oddelek, ki kaže vso borbo proti temu zastrupljevalcu našega ljudstva. Tu je omenil g. direktor, da je zbral o tej stvari številke, (ki jih bo kmalu objavil), katere nazorno kažejo vso ogromno škodo, ki jo napravi ta škodljivec našemu narodu.

Videlo pa se je še polno drugih stvari: Vpliv sedenja in stojenja na človeško telo, nazorno je pokazana tudi higijenska gradnja vodnjakov, hlevov, vasi, gnojšč, svinjakov, zajemanje studencev itd. Razstava je bila za naše mesto res nekaj posebnega.

Kdor si želi ogledati prebajne kraje naše nepozabne Koroške z avtobusnim izletom, ki ga za binkošne praznike priredi naše prosvetno društvo, ga opozarjamo, da se mora takoj prijaviti, ker bo v sicer velikim avtobusu kmalu sedežev zmanjkalo. Urediti pa se mora tudi hrana prenočišče, prehod preko meje itd. Cela stvar stane 120 din. — Potuje pa se Škofja Loka — Brezje — Ratče — Beljak — Osoje — Gospa Sveta (prenočišče) — Celovec — Železna Kapla — Jezersko — Kranj — Škofja Loka.

Želja velike večine Škofjeločanov je, da bi Škofji Loka zagorela banov. elektrika. Zelo se čudimo naši eletrarni, da nikakor ne more odpraviti utripanja pri razsvetljavi. Tudi številci marsikomu ne gredo v glavo. Svojega lastnega števca ne sme menda imeti nihče. Od števca, ki je last elektrarne, pa mora stranka plačati po 7 din na 2 meseca. Če vzamemo, da je to na leto 6 krat, znaša to 42 din, na 10 let pa 420 din, pa je števč še vedno last elektrarne. Zeleti bi tudi bilo da elektrarna na računih zabeleži točno stanje števca pri zadnji in novi zabeleži, da ima tudi stranka vpogled koliko KW ur je porabila ne pa samo število ur. Ne more se tudi priti do sporazuma med občino in elektrarno, čigava je pravzaprav javna razsvetljava. Lastnik trdi, da je njegova, čeprav smo vsi prepričani, da je morala občina vsak meter napeljave krepko plačati, kakor tudi vsako luč in drog. Res čudno! Skrajni čas pa je že, da poseže vmes banovina, da preišče natančno celo zadevo ter da zagori pri nas banovinska električna razsvetljava.

TRŽIČ

Protituberkulozen teden je bil letos izredno živahen. Učenci ljudske in meščanske šole so prav pridno razprodajali dinarske listke za sklad lige. V petek 13. t. m. zvečer je bilo predavanje v kinodvorani. Kako naj se varuje. mo jetike, nam je prav nazorno pokazal zdravnik dr. Premrou.

Potujočo protiplinski razstavo si bomo v Tržiču lahko ogledali dne 17. junija t. l.

Glavni trg spreminja lice. Poleg adaptacije občinskega doma se vidi še dvojce stavbnih del. Delajo se nove izlozbe v hiši Deu, kamor se preseli trgovina s čevlji „Peko“, njej nasproti pa si prenavlja manufakturno trgovino J. Vid. mar. Tako bo dobilo mesto nekaj lepih novih izlozb. Škoda je le, da imamo tako slabo cesto skozi mesto in je Glavni trg ob suhi v oblakih prahu, ob dežju pa so hodniki, okna in izlozbe obrizgane od blata. Čas je, da bi se enkrat za vselej ta nedostatek odpravil s tlakovanjem ceste skozi Tržič.

V nedeljo, dne 29. maja bo ob 9. uri dopoldne otvoritev razstave strokovno nadaljevalne šole v osnovni šoli. Razstava bo odprta do 6 ure zvečer. Vsi, ki se zanimajo za napredek obrtnega naraščanja, ste na ogled razstave vlnudno vabljeni.

Združenje rokodelskih obrti v Tržiču obvešča, da je rok za prijavo izleta v Gorico, Benetke in Trst, v dneh 14. in 15. avgusta t. l. podaljšan do 15. julija.

Enako se s tem podaljšanjem spremene tudi pogoji za vplačilo izletnih stroškov in sicer, dve tretjini od celotnega zneska din 350.— morata biti vplačani s prijavo najkasneje do 15. julija, ostalo tretjino pa do 1. avgusta. t. l.

Vse nadaljnje informacije in pojasnila za ta izlet prejmete pri tajnistvu obrtnega združenja v Tržiču, (Blejska cesta 7.)

ZG. BRNIK

Prostovoljna gasilska četa je začela na keglicu gostilne Remic keglanje za zelo lepe dobitke. Predno bo zaključek keglanja se bo še poročalo. Kdor si želi lepih dobitkov, naj se keglanja udeleži.

CERKLJE

Notranjščina naše farne cerkve se bo letos deloma prenovila in prebelila. V ta namen so v cerkvi že postavljeni odri, na katerih sedaj delavci čistijo s sten stari belež. Ob tej priliki se bo izpopolnila in preuredila tudi električna napeljava. Delo bo seveda dalj časa trajalo in tudi precej stalo. Za kritje stroškov so nekateri že kot prostovoljni prispevek darovali večje zneske. Posnemalci zaželjeni!

Avtomobila se je hotel ogniti Ahčin Anton pred svojo hišo v Vopovljah in sicer tako nesrečno, da ga je isti zadel ter ga po par strahovitih udarcih na mestu ubil. Nesreča, ki se

je zgodila prejšnji četrtek, je pri ljudeh vzbudila splošno sočutje do ponesrečenca, ki je moral umreti tako nenadne smrti.

Lepo slovesnost smo imeli zadnjo nedeljo, ko je med prihrkavanjem v sprevedu prišlo v cerkev 100 dečkov in deklic, ki so med sv. mašo po kratkem in lepem nagovoru privkrat prejeli Jezusa v svoje srce. Vsi smo jim želeli, da bi ostali vedno taki in da bi doživeli še mnogo tako srečnih dni. Po sv. maši so imeli v Domu skupni zajtrk. Popoldne so pa ta dan proslavili z ljubkimi nastopi in kratko igrico.

Jutri gremo vsi na gorenjski mladinski tabor v Vodice! Pa ne gremo samo člani in članice Fantovskega odseka in Dekliškega krožka, ampak tudi ostali, saj ni daleč, pohitimo na tabor v bližnje Vodice. Zakaj? Videli bomo, kako naša sprostena mladina, polna ognja in borbenosti, manifestira za svoja načela, kako samozavestno nastopa in meri svoje moči. Prav gotovo bo vsak izmed nas ob pogledu na to mladino sklenil, da se udeleži tudi mednarodne prireditve v Ljubljani.

Spoznali in videli bomo pa tudi lepe fantovske in dekliške kroje, da ne bomo potem doma, če vidimo fanta v kroju, debelo gledali in se spraševali: „Kakšna noša pa je to?“ Zatorej izrabimo priložnost!

Prehitra vožnja. Prejšnji četrtek se je na oglu pred gasilskim domom zgodil karambol med motornim kolesom in biciklom, katerega rezultat je bil: nov bicikelj popolnoma strti. K sreči hujših posledic ni bilo. Vzrok je pa prehitra vožnja na motorju, ki niti ma ovinkih ne zmanjšajo brzine. Zato je že skrajni čas, da oblast poskrbi, da bodo motorna vozila upoštevala cestne predpise skozi vasi in da se na ta način izognemo hujšim nesrečam.

KOKRICA

Radi slabega vremena se je gasilska prireditve preložila in se ista vrši v nedeljo, dne 29. maja t. l. — Vabijo gasilci.

Za Vaš obraz - Amam krema

Za sport - Eca krema

Za sončenje - Orehovo olje

Vse to dobite v drogeriji

**B. ŠINKOVEC
KRANJ**

Prešernova ulica številka 2.

Z našo pesmijo po Italiji

OJ DOBERDOB...

Proti večeru smo prišli z ravnine tja pod hribe, približali smo se svojem poslednjemu cilju — Gorici. Pred nami je ležala raztezajoča se planota — Doberdob, slovenskih in mnogih drugih fantov grob. Že iz daljave smo videli pokopališče, ki ga grade Italijani. Obstali smo na mali višini, tik pod Doberdobom in izstopili. Samo nekaj časa ostanemo tu, da obudimo spomin na čas strahote. Veter je zavel in hladno je postalo, da smo se tresli od mraza. Ali je mar ta mrtvaški kraj vedno tako zoprni, ali se mar res že na zunaj čuti, da tu vlada smrt?

Italijanski vojaki so nas spet pozdravili, a ne tako prijazno kakor oni na meji. Niso nas pustili, da bi se povzpeli na griček, ki je bil do zdaj pokopališče. Pravijo, da ne puste nikogar, le tiste, ki imajo vodnike s seboj. Saj bi si mi lahko vse ogledali brez vodnikov. Nič si ne dajo dopovedati. Grič je pust, vse razkopan, kajti zdaj ga bodo izpraznili in vse ostanke mrtvih prenesli na nasprotni breg, na pobočje Doberdoba samega, kjer vidimo od daleč oblike novega pokopališča, ki bo predstavljal zadnji zemski dom junakov, ki so tu umrli in jih je tristo devet tisoč. Toliko grobov bo v dolgih, dvigajočih se vrstah. Toliko so pa le prijazni vojaki, da so nas popeljali v majhno barako, kjer imajo v miniaturi shematični načrt novega doberdobskega pokopališča. Res bo to mogočno pokopališče, dostojno in bo dovolj glasno pričalo svetu o ogabni igri z življenjem tristo devet tisoč mladih fantov.

Vsepopovsdo leže ostanke morilnega orožja, da je človeka kar groza, ko premišluje, kakšni dnevi so bili nad to zemljo, če pomislimo na vso kri in na vse solze, s katerimi mora biti ta prst prepojena. V ozadju so še dobro vidni strelski jarki. Peljemo se naprej. Pozdravita nas Sveta Gora in Sabotin, sama znana imena iz tistih najstrašnejših dni. Danes svet pozablja na one grozote, spet raste trta, spet zeleni polje, spet vozijo vlaki, mladi rod raste, ki se morda

samo še medlo spominja onih dni. Grade se pa povsod utrdbe za nov plamen, doraščajo fantje za nove vojske...

PREKO GORICE DOMOV.

Proti večeru nas je pot pripeljala med prijaznimi griči in holmi v srce Goriške — v Gorico. Skoraj bi rekli, da je tu lepša pomlad kakor v beneški ravnini, kajti vse je že zeleno, trta poganja in vsa zemlja ima nekak slovenski pečat, domačega se počutimo. Tu je vse živo, vse valovito in dokaj različno od dolgočasne italijanske ravnine.

Ko smo vozili proti mestu, smo videli spet nekaj novega — električni vlak. Dva ali trije vozovi, dolgi, nizki, drse po progi skoraj neslišno. Nič se ne kadi, nič ne diši po premogu. Bog ve, kdaj bomo imeli pri nas kake „poskusne vožnje“ z električnim vlakom? Da bi dobili pri nas redne električne vlake, ta želja je nemara za zdaj še preveč razkošna.

Razume se, da v eni uri nismo v Gorici videli vsega, kar je bilo vredno pogledati. V večjih in manjših skupinah smo se odpravili po mestu in ga ogledovali. Tudi to se nam je poznalo, da je iz Benetk v Gorico le precej dolga vožnja in da smo vedno bolj utrujeni, da se nam že ne ljubi veliko. Goričani so takoj zažutili, da smo nekam domači in se nam je marsikdo pridružil. Mi smo se zanimali, kako oni žive, kako je z njihovim narodnim življenjem v Gorici. Tako, tako... so zmajevali z rameni, pohvaliti se niso hoteli, zabavljati si niso upali. Ko so zvedeli, da smo peveci, so nas seveda ponovno in ponovno prosili, naj zapojemo, da bodo Goričani slišali, kako Kranjci pojo, kako lepa je slovenska pesem. Nismo jim mogli odreči in res smo pred odhodom na prostornem trgu zapeli par pesmi. Večer je že bil, ljudje so se vračali s sprehodov in postajali pred našimi avtomobili. Slovence je naša pesem navdušila; hoteli so, da bi peli še in še, saj tako malokrat slišijo slovensko petje. Zal za daljši pevski program ni bilo več časa, ker smo že itak nekaj

zamudili. Spet smo sedli v naša vozila, motorji so nam delali koncert prav do Kranja.

Pot proti domu nas je peljala preko Krasa skozi Ajdovščino spet proti Postojni, kjer smo prišli na cesto, po kateri smo se večeraj pripeljali in tako smo v Postojni naredili „špilo“ na tej veliki klobari. Kras nam pa ni prizanesel s svojimi vremenskimi dobrotami. Na lepem smo zavozili najprej v dež, potem v sneg in nazadnje v vihar, ki je s tako silo bil, da smo se še za avtomobile in zase bali, da nas ne trešči kam pod pot. Prav nič čudnega torej ni, če smo navsezadnje morali ugotoviti, da je s strehe prvega avtomobila zmanjkalo par naših kovčegov z vso vsebino v obliki kranjskega žegna. Vihar jih je odnesel. Enega je na cesti opazil šofer v drugem avtobusu in smo ga pobrali. No, kovčegi, to še ni tako velika škoda, da smo le mi vsi prišli nazaj...

Na meji je šlo dokaj hitreje kakor prej. Le nekaj minut smo stali, da so nas prešteli in nam pregledali prtljago. Kakšnega tihotapskega blaga seveda nismo imeli, če ne štejemo v to nekaj steklenic „chiantija“, za katere so se nekateri brez potrebe bali.

Kdo bi bil verjel, da nas bo na Kranjskem pozdravila zima? Res, kakor za stavo je snežilo vse od Postojne do Kranja. Tudi pozneje nam niso mogli verjeti, da je bilo na velikonočni ponedeljek v Benetkah in v Gorici lepo vreme, ko je pa v Kranju ves dan snežilo.

Spet smo prišli v belo Ljubljano, ki je bila res bela in nič kaj prijazna. Poznalo se ji je, da sta bila dva praznika skupaj. Nismo se dolgo mudili v njej, ker se nam je tožilo po domu in vsak je računal, kako sladko bo zaspal. Žive duše ni bilo v Kranju, ko smo obstali sredi mesta. Sicer se pa spodobijo, da so vsi spali, saj je bilo točno sredi noči. Tudi mi se nismo dolgo poslavljali ampak smo pogledali, po kateri ulici se najhitreje pride domov, kajti utrujeni smo bili dovolj. Če smo kdaj lahko spali, smo gotovo tisto noč in marsikdo je še v sanjah hodil po Italiji, kakor tisti, ki je baje v spanju doma naročal „due porcije makaroni“.

(Konec.)

Na opazovalnici - po „upravni greški“

(Ob 6 letnici šenčurskih dogodkov)

(Dalje)

Odkežejo mi prostor, potem se pa začne običajna procedura: nanosijo bolniško obleko in drugo ropotijo. Vsega je bilo dosti — le copat je zmanjkalo, te sem ves čas bivanja na tem ljubem oddelku delil z nekim bolnikom, ki mi jih je velikodušno odstopil in se odločil, da bo v postelji, kadar bom jaz njegove „patike“ rabil. Obleka ni bila preveč snažna, a drugo sem sprejel, sajco, ki se je pa prav posebnost odlikovala po „čistoči“ odklonim. Pa le pritiskajo, da je tako „naredjenje“, da moram biti v bolniški obleki. Ker se drugače nisem mogel znebiti te nadležnosti jo Tepo odločno vržem od sebe. Vsi se spogledajo, pa si mislijo, že poznamo take tiče, ki nimajo koles v glavi v redu. Vsi tako delajo. Povedali so mi to pozneje, ko so spoznali, da je po „upravni“ greški bil poslan nenor človek med norčke.

Se bolj kot umazani „beduini“, sem se čutil kakaj so zahtevali od mene, da oddam vse: nož, verižico od ure itd. Uro sem komaj obdržal. Se bolj čudno se mi je pa zdelo, da so se ob popisu moje „inventure“ zbrali vsi sobni tovariši, ki so glasno ponavljali vsak predmet, ki ga je napisal star Rus; ki je vršil to popisovanje. A kmalu so me poučili; nekdo me sune in pošepeta, dobro si zapomni, še bolje zapiši; kar si oddal, sicer Ti bo zmanjkalo veliko reči — tu krajevo.

V sobi nas je bilo 6. Malo čudno so se vedli, glasno kričali itd., pa si mislim — je pač taka navada tu — še sedaj nisem uganil, da sem med norčki, ne sicer najhujšimi, ker so bili v tej sobi le taki, ki so bili tik pred odpustom iz bolnice, a vseh koles v glavi jim pa „doh-tarji“ v glavi še niso uredili.

Dva sobna „kolega“ sem si posebno zapomnil, nekoga bivšega oficirja, pozneje poštarja, ki je znal „odlično“ kvantati, tako, da sem začudeno gledal, čeprav so se ušesa v teku 3 mesecev marsičemu privadila, ter nekoga trgovca iz Banata, Juda po rodu. Ta me je posebnost živo opazoval, se spustil z menoj v pogovor in pravil o svojih kupčijah in kupčijskih zvezah v Sloveniji. Se pohvalil, da zna 10 božjih zapovedi. Povedal je tudi veliko resnic: „božje zapovedi, so že dobre, le izpolnjevati jih je treba, ker se jih nismo držali, smo tukaj“, in s tem namignil, da sta jih 5. in 6. največ spravili skupaj. Kar naenkrat me pa vpraša: Ali veste na katerem oddelku se nahajate? Zdi se mi, da ne veste?

Jud se povsod prvi znajde in tako je ta Abrahamov sin prvi spoznal, da so najbrž pametnega človeka med norčke poslali. Kako debelo sem gledal, ko mi odpre oči. Mesto kajšla mi hočejo torej uravnovati kolesca v glavi!

Lepo godljo so mi skuhal, si mislim. Kedaj se tu stran znebiti. Res neprijetna zadeval Bolj živo opazujem svoje sobne tovariše, pa sem kmalu videl, da so vsi nekoliko zmedeni. Še hujše je bilo v sosednji sobi; prepir, krik in kmalu tudi pretep. Pa vderejo strežniki, in ohlade vroče glave z batinami.

Vest o prihodu duhovnika na opazovalnico, je prišla tudi na ušesa neki Slovenki, strežnici na ženskem oddelku opazovalnice. Doma je bila nekje od St. Janža. Malo radovednosti, malo pa sočutje jo privede v našo sobo — previdno me ogovori, ker je bila prepričana, da bo naletela na zmedenega človeka. Moral sem dajati prav zadovoljive odgovore, ker je pomirjena odšla. Nič ji nisem hotel izdati, da že sam vem, kje se nahajam.

Vedno bom hvaležen tej dobri dolenski duši, da je vse storila kar sama od sebe, da me rešijo te zagate, oziroma, da mi oskrbe primeren prostor, če bo res treba uravnavať mojo pamet.

V naglici sporoči slovenskim sestram usmiljenkam, ki oskrbujejo nekatere oddelke belgrajške bolnice, sestre pa vse preplašene telefonirajo g. lazaristu Tumpeju — kdo se nahaja na opazovalnici.

Zvečer me pride obiskat prednica usmiljenk — zopet zelo previdno, saj veste zmešanih ljudi se ne sme razburjati. Zdi se mi, da sem tudi pri prednici preskušeno dobro preстал, le to mi je hodilo v napotje, ker so stražniki, pri katerih se je pred prihodom poučila o mojem stanju povedali kako sem se po vseh norčevskih navadah branil „košulje“. „Ima nešto“, kar pri njem ni v redu, so ji zatrjevali.

Noč je bila dolga, malone brez spanja, vedel sem kje sem, a kakaj sem semkaj prišel, mi še ni bilo jasno.

Hvala Bogu — naš dobri g. Tumpej, ki nam je s svojimi obiski in s svojo vednostjo, že v jeco prinašal toliko sonca in poguma, je tudi sedaj odločno posegel vmes. Obvestil je zdravnično Slovenko iz internega oddelka, ki je do gnala iz spisa sodišča, kam bi moral iti in kakaj so me semkaj dali.

(Dalje.)

„Bodi luč“!

V založbi ZZZ je izšel 3. zvezek Delavske knjižnice „Bodi luč“, javna izpoved bivšega brezbožnika Kauer Alfonza iz Inomosta, ki jo je prevedel duh, svetnik Janez Kalan.

Nekdanji prvobornik, pisatelj in pesnik brezverstva nam razodeva v tej knjižici svoje pusto in nemirno duševno življenje, kajti v brezbožstvu ni našel ne jasnosti niti zadovoljstva. Šele po mučnih bojih in dolgem iskanju je prišla njegova duša do jasnosti, našel je luč v Kristusovi cerkvi in ljubezni, zato je postal veren katoličan. Njegova javna izpoved je zelo pomembna za današnji čas, ko divja vihar brezverstva čez svet, ki skuša v človeku zatreti hrepenenje po Bogu — toda brezuspešno!

Knjižico toplo priporočamo vsakomur, da ju prečita in o njej razmisli. Cena ji je samo din 3.— in se naroča v tajništvo Zveze združenih delavcev v Ljubljani, Copova 1. (Delavska zbornica).

ISKARNA
Tiskovnega društva

Vam poceni izdelava vse tiskovine v najmodernejši obliki in izdelavi.

Pridite, prepričali se boste!

≡ O.F.O. ≡ KRANJ

12. junij, ki bo važen datum v kroniki fant. in deklinskih krožkov v kranjskem okraju, ni več daleč. Urite in vadite se, da bo vaja okrožja za Ljubljano dobro uspela. Držite se navodil in okrožnic.

ODBOR.

H. J.:

POT PLEMENITIH SPORTOV, POT NASEGA NARODNEGA OZDRAVLJENJA.

Tako nekako brez občutja in odziva v narodni duši je kakor vedno doslej tudi sedaj ostalo, kljub resnim in naravnost poraznim ugotovitvam, ki so bile zopet enkrat podane slovenski javnosti — v alkoholizmu med Slovenci, ki narod že stoletja polagoma in sigurno uničuje, tako duševno kakor telesno. Ta naša narodna rana je bila predložena v vsej svoji žalostni resničnosti na predavanju 12. IV. t. l. v franciški dvorani v Ljubljani, pod okriljem higijskega zavoda. Izčrpen in nazoren izvleček tega zelo pomembnega predavanja je priobčil „Slovenec“ pod naslovom „Alkohol po-

guba slovenske mladine.“ Če iz tega poročila vzamemo samo dve glavni ugotovitvi, namreč dejstvo, da kaže mladina vinorodnih krajev v pravi poraznih številkah v odstotkih svojo moraino pokvarjenost, in pa domnevo, ki bo najbrže resnica, da se vsa tragika alkoholizirane ga naroda ni nikjer pokazala v tako grozni resničnosti kakor ravno pri nas, — so to ugotovitve, ki so pač dovolj resen opomin vsemu narodu, prav porazna dejstva o obupnem stanju naše mladine, pred katerimi mora sleherni Slovenec, ki mu je mar narodova bodočnost postati pozoren.

Te ugotovitve se nanašajo na vinorodne kraje sicer, kjer imajo ljudje večjo priliko uživati alkohol. Vendar zadenejo ti stvarni opomini naših strokovnjakov tudi ljudi nevinorodnih krajev, kjer je njihovo uživanje žganja in drugih alkoholnih pijač še pogubnejše za narod. Zato smo z resničnostjo teh dejstev prizadeti in opominjeni vsi Slovenci.

Prav je, da se ta naša specielna zadeva javno razglasi, čeprav je poleg tega zelo težko govoriti o temnih narodovih straneh. Vendar je ta način objavljanja perečih vprašanj zelo koristno delo merodajnih činiteljev, da tudi časopisje pomaga s svojim silnim vplivom, ki ga ima na narodovo dušo, našemu, dosedaj malo uspešnemu protialkoholnemu gibanju. Da pomaga tako s prizadevanjem celokupnega naroda k pričetku smotnega, širokopoteznega narodovega zdravljenja. S takim vsestranskim razmotiranjem v najširši javnosti se bo prav gotovo našla skupna najboljša pot k rešitvi tega našega prvega, najbolj potrebnega notranjega, našega specielnega narodnega problema, našlo zdravilo k radikalnemu in končnemu ozdravljenju vseh Slovencev.

Protialkoholno gibanje je pri nas že stara narodna akcija nekaterih borcev. Vendar se je izkazalo, da vse resno prizadevanje in delo raznih društev in ustanov ni rodilo zaželenih uspehov, ker se v ta namen mladina ni podajala dovolj nazorna in prava slika posledic alkoholizma, ki vrši v vsej grozoti svoje porazno delo zlasti nad doraščajočo, še ne odporno mladino. Glavni vzrok neuspehov pa je v tem, ker se za uspešen protialkoholni boj ni porabila časa primerna metoda, da vzgajanje mladine, ki edina more po nekih generacijah prekrasiti in preroditi narod in ga tako ozdraviti.

Pri nas je ponekod protialkoholno gibanje naletelo celo na odpor, ali ker je ta protest postal po nerazumevanju nekaterih vplivnih osebnosti osmešen, zato v narodovih očeh nejasen in tudi nepotreben. Nasproti temu pa se je ljudi istočasno vedno bolj oprijemala kot nekaka moderna epidemija v vseh plasteh in slojih — tisto pogubno teženje izživljanja v uživanju alkohola, v vseh slučajih narodnega žitja, kar je bolj in bolj slabilo že tako močno slabo narodovo voljo proti alkoholizmu.

Tako je ta vrednostni naš velepomembni narodni pokret skoro docela zaspal. Prezrla ga je povsem celo mladina, ki vedno tako pazljivo zasleduje razvoj vseh pokretov, jih v narodu vodi, da mu s tem utira pot srečnejši bodočnosti nasproti.

Omalovaževanja protialkoholnega gibanja pa je v sednji dobi konec. Nastopila je doba treznega, realnega gledanja v narodovo bodočnost.

Z dobo športa je nastopil čas, ko je zasijala s tega napredka človekovega pojmovanja tudi nova luč v naše občne narodno ozdravljenje. Res je, da ne moremo kar tako splošno ves današnji šport imenovati za dober. Vendar bo to novo športno gibanje med Slovenci, ki je započelo, prav gotovo tudi doseglo z doslednim tolmačenjem športne misije narodu, njen, za

današnji čas velepomemben smoter. Z novo mladino vzgojeno v morali duha plemenitih športov in njenih fizioloških učinkov na človeka, ki jih vsebujejo športi iz programa Z. F. O., bomo Slovenci dokončali temeljito izkoreninjenje vseh izrodov načina življenja našega naroda in to v prvi vrsti alkoholizma, ki je v novem mlad. športnem gibanju absolutno nemogoč. Tako bo nova športna mladina vzrasla v tem duhu nasilnejši protitež človeškim zablodam in bo dala narodu nov pečat v sodobnem modernem načinu življenja vohče. S tem rešitev tega našega najbolj perečega vprašanja ni več nerešen problem, ker se športna ideja že sama, brez kričeče propagande njenege epohalnega smotra, ki ga zasluži v vsej svoji vrednosti, že zelo lepo in sigurno uveljavlja med današnjo slovensko mladino. (Dalje.)

Kmetijstvo

BANOVINSKA KMETIJSKA ŠOLA
V SV. JURIJU OB J. ZEL.

Na tej kmetijski šoli prične novo šolsko leto 15. septembra t. l. Šola je enoletna in traja do 31. avgusta 1939. Združena je z internatom za 36 gojencev ter poseduje 144 ha obsežno posestvo z vsemi kmetijskimi panogami in za to potrebni gospodarski poslopji. Zlasti se upošteva poljedelstvo in živinoreja. — V šolo sprejme banska uprava predvsem sinove kmečkih staršev, ki naj po dovršeni kmetijski šoli ostanejo na domači kmetiji. Stari morajo biti vsaj 16 let in z dobrim uspehom dovršiti osnovno šolo. Mesečna oskrbovalnina se določi po premoženjskih razmerah ter znaša od 75 do največ 300.— din. Brezplačnih mest ni.

Prošnje za sprejem (banovinski kolek za din 10.—) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija t. l. ter priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. spričevalo o navnanosti, 4. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo, 5. obvezno izjavo staršev oziroma varuha, da bodo krili stroške šolanja, in da ostane prosilec po šolanju na domačem posestvu, sicer povrne od banovine prejete podpore (banov. kolek din 4.). 6. koleka prosto uverjenje o imovinskem stanju, ki ga dobe na srezu ali potrdilo županstva o velikosti posestva in višini neposrednih davkov. Kdor želi nadaljne podpore od sreskih kmetijskih odborov, vložijo svojo prošnjo potom sreskega kmetijskega referenta. O sprejemu se obvesti prosilci pismeno.

Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Proda se skoro nova Flobert puška. Poizve se Puharjeva 3 v pritličju.

Cviček

pravi dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

XVIII. LJUBLJANSKI VELESEJEM

43. razstava prireditelj
4. — 13. junija 1938

Polovična vozna na železnici. Pri blagajnah železniških postaj kupite rumeno železniško iskaznico za Din 2.—.

Sejmišče obsega 40.000 m², preko 600 razstavljalcev, 14 držav.

Posebne razstave: „Cesta“ - Francija - Pohištvo - Avtomobili - Tekstil - Ženska domača obrt. — Lepo zabavišče.

10. do 12. junija: III. državni trgovski kongres. Vstopnica daje lastniku pravico do nagradnega žrebanja. — Vrednost dobikov preko 75.000 din.

Fotograf

ŠTEFAN ROVŠEK

Kranj Cojzova cesta 4.
(pri pokopališču)

Priporoča se za vsa v
fotografsko stroko
spadajoča dela

Vsak kupec AXO kolesa je zavarovan proti nezgodi za Din 10.000.—.

AXO kolesa so zelo solidno in trpežno izdelana iz najboljše materiala ter se dobe pri

„Ugodnost“ Kranj

po zelo ugodnih plačilnih pogojih.

KOLESA

prvovrstnih znamk kakor: Styria, Westa, Bismarck, Herkules, Meister, Triumph in še veliko drugih renomiranih znamk, kakor tudi rabljena kolesa damske in moške dobite po zelo nizki ceni pri

LIPAR — CERKLJE
VELIKA IZBIRA!

Župni uradi!

Brezobvezno Vam pridem fotografirati novoobhajance, ter na podlagi predložene slike, naročite šele fotografije.

Foto JUG, - Kranj

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodnejše.